

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:
1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă de 30 bani pe lună mai mult
Pentru România și străinătate:
1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor
Pentru România și străinătate:
1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani a treia-oră 10 bani.
Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.
Se prenumără la poste și librării.
In România
abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schulder București, strada Șelar, 10.
Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.
Epistole sigurate la 10 bani și vând în Sibiu: la librăria „Tipografic”, societate pe acțiuni. — In Alba-Iulia la librăria Weisz Bernat & la loterie.

Chestiunea de naționalitate în parlamentul ungar.

In decursul discuției de bugetare ce s'a desfășurat în camera ungară, trei oratori au ridicat cuvântul cu tendința de a aduce pe tapet chestiunea de naționalitate.

Primul a fost deputatul sss dr. Lindner, care însă cu o circumspecțiune și cu un deosebit sentiment de oportunitate a relevat unele idei referitoare la situațiunea naționalităților nemaghiare din Ungaria. Vorbirea lui Lindner a fost ținută în termeni cei mai moderați posibili și totuși agenții șovinismului maghiar din parlament au împreștiț-o cu cele mai grobiene intreruperi. Dar dacă Lindner pentru un moment a produs un oare-care sentiment de recunoaștere simpatie în cercurile nemaghiare acest dram de respect față de curajul — se-i zicem așa — cu care a abordat delicata chestiune a neînțelegerilor ce există între elementele din care este compusă Ungaria, ja dispărut deodată cu retractarea principiilor susținute în vorbirea sa imediat în ședința pros.mă a dietei.

Ce păreri avem noi față de ținuta parlamentară a deputaților Sași în general, am spus-o deja și nu mai revenim asupra ei.

Un al doilea orator, care a ținut de potrivit să se amestece în politica special românească a fost, rătăcitor dr. Iosif Pop, a cărui scandaluoasă vorbire și absurde tălmăcirii a situațiilor și idealurilor politice a popoarelor din această patrie, i-au asigurat loc de cinste lângă Moldován Gergely din Cluj. N'a existat în parlamentul maghiar mameiuc de origine Română, care să sfrunteze sentimentul național românesc și să pângărească națiunea română în mod atât de perfid, ca dr. Iosif Pop, acest camelon, care nu de mult își făcea fală de originea sa strălucită românească.

Cea mai deamănă vorbire la chestiunea de naționalitate a fost discursul rostit de deputatul naționalist slovac, Fr. Veselovsky.

In numele celor patru deputați slovaci și unul sârb, Veselovsky a desfășurat programul, pe baza căruia ei au părăsit rezistența pasivă, intrând în activitate parlamentară.

Nu voim să ne ocupăm de cele ce ar fi trebuit să spună reprezentanții aliaților noștri slovaci, ci vom face unele reflecțiuni numai asupra chestiunilor, pe cari le-a accentuat în deosebi în vorbirea sa.

Numărul prea modest al reprezentanților celor cinci milioane de Slovaci și Sârbi l-a făcut poate pe Veselovsky să fie mai rezervat în espunerile sale, să facă unele mici tălmăcii în dreapta și în stânga, pentru-ca să fie ascultat până în capăt. De fapt această tactică i-a și succedat. Intreruperi a întimpinat el nu i vorbă, nici că se putea altfel în mijlocul unei cete de șoviniști — dar totuși a putut să-și termine discursul și să lege în măsură oare-care atențiunea camerei.

Ceea-ce privește ideile accentuate în discursul lui Veselovsky, acestea se pot reasuma în frasa: respectarea legilor existente.

Veselovsky a pretins, ca în ținuturile locuite în majoritate de naționalități, în biserică, în școală, în fața judecătorei limba acestora să fie respectată.

Aceste pretensiuni sunt toate deopotrivă cuprinse în legea de naționalitate din 1868. Înființarea de școli primare și medii cu limba de propunere a naționalităților aflătoare în preponderanță în anumite ținuturi, este o datorință a guvernului, de care însă nici-odată n'a ținut seamă.

Dintre legile existente însă nu numai aceasta a fost călcată în picioare de guvern, ci aproape toate legile, fără nici o excepțiune în întreaga lor parte referitoare la naționalitățile nemaghiare. Legea electorală și de presă, ordinațiunile ministeriale date din timp în timp pentru regularea dreptului de intrunire, vorbire și asociare, toate până într'una au fost desconsiderate de guvern, îndată ce vorba a fost de noi și de interesele noastre.

Așadar' cu drept cuvânt Veselovsky a insistat pe lângă justa pretensiune, ca cei dela putere să dea legilor aplicarea cuvenită, să nu le facă iluzorie și de batjocură.

Ca un program mai general, Veselovsky a spus, că deputații naționaliști stau pe baza pactului din 1867 — lucru știut prea bine — perhoreșcează ridicarea cuotei, cer votul secret prin comune, ca astfel corteșirile și persecuțiunile electorale atât de adânc înscrăpinate la noi să poată fi stîrpite. In viața autonomică a municipiilor să se șteargă

virilismul, funcționarii comitatensi în reprezentanța municipală să fie eschiși dela vot.

Mai mult a insistat Veselovsky asupra politicii generale, care poate fi acceptată de ori-ce partid, fără colorit național. Numai pe scurt a atins faptul, că în bugetul statului nu se prevede absolut nimic și pentru scopuri culturale de-ale naționalităților, deși acestea întocmai ca Maghiarii, suportă toate greutățile statului, servesc patria în bani și sânge cu cea mai mare credință și conștiințiositate.

Fără îndoială, cuvintele lui Veselovsky au fost demne și pot fi aprobate de toate naționalitățile din patrie, deși nu dovedesc intransigență necesară pentru înjgheburăa unui curent nou în politica Ungariei. Faptul, că Maghiarii sunt scoși în relief ca superiori întru toate celorlalte naționalități din patrie, chiar de către un deputat naționalist, le dă nas și pe mai departe șoviniștilor să persevereze în politica lor de exclusivă eghemonie, de absoțită dominațiune pe toate terenurile.

Programul politic al unui partid, care își are legitimarea în baza națională nu se poate mărgini la generalități și la pretinderea punerii în aplicare a legilor existente. E drept, că la noi și acest rezultat ar fi destul de considerabil. Pretensiunile naționalităților merg și trebuie să meargă mai departe. Trebuie să ceară în toate afacerile statului loc alături cu Maghiarii, trebuie să ceară libertate în dezvoltarea culturală națională, întocmai ca Maghiarii. Scopul politic al naționalităților nemaghiare trebuie să fie paritatea întru toate cu Maghiarii. Altfel avem dominați și dominați. Stăpâni și supuși, întocmai ca în trecut.

Poate că atmosfera inferbântată de șovinism a făcut pe frații noștri slovaci să aleagă cele mai moderate vorbe pentru a-și espune programul de luptă parlamentară. Avem însă firma convingere, că nu se vor opri aci. Dacă odată au intrat în dietă, spună verde totul, ce zace la inima naționalităților. Terorismul și desaprobarile cetelor șoviniște se nu le bage în seamă. Chiar dacă nu vor ajunge prin acestea alt rezultat, ei vor prezenta pe Maghiarii în completa îngâmfare și intoleranță exclusivă, arătând starea reală a țării cu toate monstruoșitățile ei.

Sibiu, 5 Februarie 1902.

Haidă contra Slovacilor.

Lupta purtată de Slovaci în timpul din urmă atât la alegerile pentru parlament, cât și la cele municipale, a pus în mișcare întreg aparatul șovinist contra conducătorilor poporului slovac. Fișpanul din Neutra a dat poruncă directă tuturor solgăbirilor să-i înainteze rapoartii amănunți despre toate mișcările preoșilor și învățătorilor slovaci din comitat. Provocarea a avut rezultat. Toți agenții fișpanului s'au grăbit cu rapoartele, din cari reese, că întreagă preoșimea și învățătorimea slovacă e... panslavă. În congregația comitatensă s'au cetit aceste rapoarte, discutându-se și propunându-se luarea celor mai strajnice măsuri pentru salvarea patriei de pericolușii monștrii panslavi. — Adeocă procuror, fișpan, solgăbiras, toată haita maghiară s'a năpustit asupra poporului slovac, pentru-ocă acesta a încercat să-și exercite drepturile garantate prin lege. Acesta-i semn de apropiere între Maghiari și naționalități.

Run semn!

„Nici lași nici ipocriși“. Faptul, că executarea deplină a legii de naționalitate din 1868 a fost accentuată în dieta ungară, dă ansă „patrioșilor“ noștri să se ocupe de nou cu schimbarea, bine zis abrogarea acestei legi. „Egye-lérés“ consideră de „periculoasă“ această lege pentru „interesele națiunii maghiare“, fiindcă servește de basă legală agitațiunilor naționaliste în contra statului unitar maghiar. Executarea legii în întreg cuprinșul ei, este imposibilă, rezonează „Egye-lérés“, se o ții neese-cutată este „ipocrișie“. Deci trebuie modificată conform situațiunii actuale! Nu fiți nici lași nici ipocriși. Ștergeți tot ce vreți, se fim în clar odată!

SECRETAR DE STAT în ministerul de comerț, în locul demisionatului Csörgö Gyula, după-cum anunșă foile maghiare, va fi numit în curând consilierul ministerial Mándy Lajos.

Moștenitorul de tron la Petersburg. Vineri seosește moștenitorul de tron austro-ungar, Francis Ferdinand, la Petersburg, ca să facă vizită țarului. Din acest incident ziarul „Post-din Berlin la loc de frunte declară de naive toate combinațiunile preseii, că adeocă scopul acestei visite ar fi încheierea unei alianțe între monarhia no-

stră și Rusia și în consecință luarea unei poziții ostile noului proiect de tarif vamal german și spargerea triplei alianțe. Împăratul Wilhelm — zice „Post“ — a ținut totdeauna de lucru pponderos înțelegerea dintre Austro-Ungaria și Rusia cu privire la politica din Balcani. Această înțelegere însă nu însemnează o răcire față de Germania.

Taliani — cardinal. O telegramă din Roma aduce știrea, că nunșul papal din Viena, Taliani, în prozinul consistor probabil va fi ales cardinal și se va reîntoarce la Roma. Ca urmaș al lui Taliani se amintește monșnora Granito de Belmonte.

Convențiune comercială cu Mexico. Ministrul de comerț a prezentat în ședința de Luni a camerei un proiect de lege referitor la încheierea unei convențiuni comerciale cu statul Mexico.

Din dietă. În ședința de Luni a camerei ungare, după-cum am amintit ieri, a luat cuvântul și un deputat naționalist, Slovacul Veselovsky, care a spus programul deputaților naționaliști. Abstrăgând de unele mici intreruperi vorbirea lui Veselovsky a fost ascultată cu deosebită atențiune de întreaga cameră. Oratorul următor a fost Baross Károly, guvernamental, care s'a ocupat în deosebi cu chestiunile economice, în special agrare ale țării. Cu date statistice a arătat, că 80% din proprietarii de pământ, nici nu mai sânt proprietari, ci simpli arândatori ai moșilor lor proprii. Criza economică actuală numai prin sprijinirea agriculturii se poate în-latura. În sfârșit a mai vorbit ugronistul Holló Lajos, sulevând o serie de chestiuni de domeniul politicii generale externe și interne, economice și financiare. A înșinat și un proiect de rezoluțiune, în care urgitează reforma parlamentară prin lărgirea dreptului electoral și arondarea mai proporționată a cercurilor electorale. — Ieri, Marți, s'a continuat discuția vorbind contele Serényi Béla pentru teritoriul vamal comun, ca singurul potrivit cu interesele economice ale țării. Înșinat și au fost mai mulți oratori atât din partea guvernului, cât și din opoziție, dar n'au ajuns la vorbă, începându-se ședința foarte târziu din cauza absentării a o mulțime de deputați.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

PRIETENII.

Nu te mira că ochii mei
Înrouași de lacrimi nu-'s.
Eu nu știu plânge, — plânsul doar'
Vi l-a dat vouă cel de sus.

Nu te mira că vecinic rid,
Că'n vâltul unui rîs storn
Întreaga lume o'nvământ —
Și câte'n cale 'mi-s'astern...

Căci uite-n rîsul ăst prelung
E rostul firii mele 'ntregi.
Frumoasa mea ai plânge amar,
Tu rîsul ăst se-l înțelegi.

Doar' aste risete-ale mele
Durerile-s de când mă sting
Și dragă eu când rid de stele,
De aceea rid, ca se nu — plâng !...

UNUI PRIETEN.

Da negreșit am și senine clipe
Eu cântărețul palidei dureri
Și prietene — și eu ași vrea ce 'mi ceri:
Din rostul lor un cânt să se-nfrice.

Dar' uite-n jur de-mi rotăso privirea
Atuncea vîd că azi e nebulie

Ori e păcat, păcat de pușcărie
Să ocrotești pe strune fericirea ?!

Când plâng ou toți un plâns de îngropare
Și-i desnădejdea răsădită-n aier,
N'ar fi păcat o din prelungul vaier
Tu se te-alegi din zînd în gura mare ?

Nebun se fii și n'ai putea să-i spui
Norodului ce urlă după pâne:
Iubit norod ascultă-mă pe mine
Eu sînt sătul, — Trăiască cei sătuli!

CURĚND.

Curēnd-curēnd iubeste-mă femeie
Și lasă-mă să trec în grabnicul meu mers.
Doar' ce-mi ești tu ? Un singur palid vers
Din a iubirii lungă epopee!

Și cine-ar vrea de dragul unei rime
Fie frumoasă-gingăse măcar,
S'aruncî în foc un cântec iubilar ?

Frumoasa mea asta n'o face nime!

DE PE STRADĂ.

Două conduite-înaintează
Cu pas mărunt încetinel.
Pe-un răposat îl duc la groapă
Și la botex pe-un băiețel.

La 'ncruciașarea unei uliți
Deodată amēndouă apar,
Conducătorul vesel cu apanaj,
Și cel cu carul mortuar.

Eterna sorții ironie
Se duce unul, vine altul...
Când pleacă mortul la hodină
Băiatu-n lume-și face saltul.

Din cei doi cărui să cuvine
Nedumerirea mea amară,
Acelui ce a murit deja
Ori cărui a 'nceput să moară ?

CARMEN MISERABILE.

E frig... La geam am ridicat ruleta
Un flagnetar apare-n colț de stradă.
Ascultă perdut naiva serenadă,
Cum picurat o lângus flagnetu...

Prin geamul spart vin fulgii de zapadă,
Dar' eu te pun de stavilă gazda
Și stau visând în mîni cu țigaret :
Și-în cap cu versuri lungi din Iladă,

În vatră nu 's o palidă scânteie.
În ea azi grecii își răsfașă tonul,
Pe-un foc ași da azi ori și ce idee.

Eroii toți ce ars-au Ilionul
Și tot ce-a scris Homer în odoșonul.
Eu te dau vouă dați-mi voi palleon!

Budapesta. Octavian.

Maxim Gorki.

Ziarul rus „Priazovski Krai“ po-vestește următoarele cu privire la celebrul romancier modern al Rusiei M. Gorki :

— Îmi aduc aminte, poveștește șeful de gară de pe calea ferată Bender-Odessa, că într'o zi apăru la stație un tînăr ca de vr'o 22 ani, îmbrăcat ușurel într'o biusă, pantaloni de dril, o căciulă mare pe cap și cu un desac pe spinare. Tînărul ceru un post, zicēnd că e un tērgoveș fără de lucru și că se numește A. M. Peș-off.

Îmi păru băiat deștept și-i încredinșai postul de păzitor de vagoane de neapte cu simbria de 15 ruble pe lună.

Tînărul își îndeplinea serviciul cu mare sārșinșă și eșacitate și fiind-că s'a aflat cumcā știe scrie carte l-am înșaintat în curēnd la postul de cantargiu cu salarul de 25 ruble pe lună.

Pentru un bicher precum a fost Peș-coff acest șalar a fost foarte înde-șulitor, ca să poată trăi binșor, dar' observai cum că cantargiul nostru tot umbra fa blusă, mănca împreună cu salaori și fuma teribila mahorcă.

— De ce nu-ți cumperi tutun mai bun, îl întrebai odată, acum ai parale. — Și pentru ce, domnule șef, se îmi cumpăr altul, dacă dela ori-ce tutun

își e amar în gură. Apoi mai bine se dau puține parale decât multe.

Tînărul însă nu aduna parale, ci le risipea într'un mod prost; ajuta cu ele pe ampoiiași ou familie, dădea sārăcilor, cumpăra abecedare copiilor și mai chelțuia pe măroi postale, avēnd o corespondență mare.

Cu cine corespondea el, nu șțiam.

Duminea împrejurul seu se adunau de obicei lucrătorii noștri dela căile ferate și îl ascultau cu vădită plăcere, cum istorisia sau cetea dintr'o carte ou subiect religios, sau geografic, sau din astronomie. Lucrătorii alergau după el, ca-și-cum ar fi fost cine știe ce om.

Vēzēnd aceasta m'am îngrijit, che-mai pe pomoniul meu și-i zisei :

— Acest Peș-coff trebuie să se fie vre-un student universitar sārăc sau vre-un pericolos propagator, e bine ca să-l concediem, ca să n'avem apoi buclucuri. Și l-am concediat.

Aflai apoi cumcā Peș-coff și-a gășit loc la o altă stație din Basarabia, unde ocupa loc de mātūrator la gară. În curēnd însă el a dispărut de la noi.

Aoum numai, cānd prind toate unghiurile Rusiei s'a răspāndit portretele celebrului literat rus Maxim Gorki, recunoscut și eu, că modestul nostru Peș-coff și Gorki sânt una și aceeași persoană. — V. N.

Divergențe de principii!

Dela un frunț al nostru primim următorul articol:

Intru oât aparența nu mă înșală s'au constituit, în timpul din urmă, în viața noastră politică-națională, unele grupări de a le bărbaiilor nostri politici, dintre cari grupări fiecare poartă un colorit propriu, care se pronunță în mod eficient în o divergență de principii față de celelalte.

Divergențele de principii nu sânt binevăzute în nici un organism sănătos, tare și solid. — Pentru-oă, deși aceste divergențe nu sânt în tot locul motive distingătoare, totuși produc în ori-și-care organism, fie acela oât de tare și solid, o slăbire a acestuia în măsură mai mare sau mai mică, conform gradului de vehementă cu care se combat părțile beligerante, precum și amăsurați abisului mai mare sau mai mic ce desparte o parte de alta.

Divergența de principii este de regulă urmată și de scopuri diferite și în acest caz aparițiuni de felul acesta poartă în sine germele fatal al ulterioarei desconstructii a organismului respectiv.

Divergențele de principii nasc la început numai mici frecări și neînțelegeri, cu timpul însă se prefac în certe, ba chiar lupte dușmănoase, ear' litiganții între sine devin adese-ori ce-i mai neimpăcați inimici personali.

In casuri când divergența de principii invoalvă și un scop deosebit, cauza acestei diferențări trebuie căutată în «fondul» chestiunii.

Contrar acestor casuri sânt altele unde cauza diferențării zace în «formă», când adeoc divergențe de principii nu invoalvă și un scop deosebit, ci în cadrul unui cerc comun nisuieste fiecare grupare spre un scop comun, la adăpostul principiilor diferite.

In aceste casuri inamicul, pericolul, este comun și ținta comună, numai mijloacele și tactica de luptă se deosebesc între sine.

O aparițiune conformă casurilor din urmă și-a făcut intrarea și în viața noastră politică națională.

După deasatrul suferit cu ducerea Memorandului la Viena și mai ales după ucasul de dizolvare a partidului național, neorientarea și în același timp conștinația luase dimensiuni tot mai mari și copleșise întreg poporul românesc.

In această situație fatală o singură consolare era rezervată pe seama fiecărui suflet de Român: — solidaritatea în cugete și simțiri a întreg corpului nostru național.

Stăteam înfrânți și decepționați după o luptă purtată cu atâta însuflețire de majoritatea absolută a combatanților.

Treziiți din sinamăgirea noastră am simțit necesitatea unei reculegeri perfecte a organismului nostru eșofat, mai mult de înfrângerea morală decât de cea materială.

Și cu o resignațiune deamă de alte lucruri mai bune, ne-am retras spre a ne recrea și readuna puterile pentru o nouă încercare, adăpostindu-ne la scutul omogenității noastre de principii sau mai corect a solidarității noastre principiale.

Așa era pe atunci, pe când tot poporul român se declarase pentru principiul pasivității față de parlamentul unguresc.

Dar' această solidaritate de principii n'a ținut mult.

După câțiva ani de solidaritate s'au găsit în mijlocul nostru oameni, cari s'au pliosit de acest principii steril și rupând cu trecutul au spart solidaritatea și au proclamat — irrelevant din ce motive — un principii diametral opus pasivității — activitatea, bine înțeles față de parlament.

Propagatorii acestui principii s'au grupat în jurul ziarului din Orăștie «Activitatea».

Cu ce rezultat ne este tuturor prea bine cunoscut.

Deodată cu această ruptură efectuată în sinul poporului român se formează o nouă grupare de bărbai politici de ai nostri în jurul ziarului «Drapelul» din Lugoj.

Acest grup se declară intru toate aderent al principii pasivității față de parlament și ținuta sa politică și-o precizează mai ales prin nisuița de a face lumină și de a lămurii și clarifica chestia națională. In această direcție a făcut mult în timpul scurt al viețuirii sale.

Și sântem în drept a aștepta și mai mult.

Ceea-ce a trebuit să surprindă pe cetitorul mai pdant este o nuanțare fină a unui principii nou ce pare a și face loc în coloanele «Drapelului».

In vre-o câțiva articoli de fond mai recentii se insistă cu multă aparență de îndreptățire — ales după nereușitele dela ultimele restaurațiuni comitatense — asupra principii de «resistență».

«Vom rezista voinicește» cum am mai rezistat și fiindcă șirul suferințelor nu se va curma deocamdată vom suporta toate cu fruntea senină și inima liniștită la ceea-ce ne îndreptățeste convingerea oă: dreptatea este pe partea noastră.

Ceea-ce «vulgo» se poate explica astfel: Ține, Române, spatele ca să-l descoase stăpânitorii tăi și mai departe, vom vedea cine se va obosi mai cirind ei de dat, sau tu de ținut!

La tot cazul este o nuanțare fină a unui nou principii, care divergează de cele amintite mai sus și sântem în drept a aștepta o clarificare mai minuțioasă a noțiunii «resistență».

Cu începutul anului curent o nouă grupare, grupul tinerimii, se ivește pe orizontul vieții noastre naționale-politice adunându-se în jurul ziarului «Libertatea» din Orăștie.

Inimi tinere, doritoare de muncă, cum trebuie să fie tinerimea, pe lângă respectarea programului din 81 și în același timp pe lângă desconsiderarea concludului ultimei conferențe naționale, proclamă un nou principii de luptă, declarându-se pentru «activitatea» parlamentară, gata fiind a se supune «votului majorității».

Un lucru greu de înțeles acesta, dar' și mai greu de executat.

Viitorul cel mai apropiat va face lumină și va lămurii acest principii, fără îndoială.

In modul acesta ne prezintă viața noastră politică-națională o divergență de principii, în patru direcții: «Pasivitatea» față de parlament, «activitatea» față de parlament «resistență» și «activitate» condiționată față de parlament.

Imprejurarea aceasta dovedește pe deplin, că mersul vieții noastre politice nu este normal.

Am spus-o dela început, oă aceste diferențe se rapoartă mai ales la «forma» și la «tactica» luptei.

Pentru-oă toți au la fel aceeași basă: programul din 81 și același scop comun, împlinirea postulatelor cuprinse în acest program sau executarea legii de naționalități, și deci este irelevant pe ce cale și cu ce mijloace se ajunge acest scop.

Ar urma deci ca să ne pară bine când vedem muncind pe atâtea oăi și în atâtea direcții la ajungerea țintei propuse.

Dorul de muncă și de activitate ce pare a și face cale la bărbaiii nostri de inimă ne dă tot dreptul a ne bucura și a spera într'un viitor mai rodnic și într'o viață mai activă.

Dar' cu toate acestea bucuria noastră nu poate fi completă când trebuie să fim martori oculari ai atâtor principii divergente.

Știm, că fiecare împărțire de puteri înseamnă slăbire și de aceea am fi dorit, ca elementele doritoare de luptă și activitate să nu se fie separat și să nu fie pășit pe arenă cu principii divergente de principii comun, la care până acum am ținut cu toții, ci mai ales să și fi dat toată silința, ca în conțelegere reciprocă cei bătrâni cu cei tineri să fi inițiat o singură direcție de muncă basată pe un singur principii.

Că organismul nostru politic suferă și că are grabnică trebuință de reforme radicale despre aceasta sântem convingeri toți la fel.

Dar' tocmai din acest motiv era un act de mare prudență politică, dacă unii deoparte ar fi recunoscut necesitatea reformării vieții noastre politice, ear' ceialalți de altă parte și-ar fi dat concursul lor la această reformare și toți în bună înțelegere și cu puteri unite ar fi designat calea, pe care avem să mergem, bătrâni și tineri, spre a ajunge la limanul dorit.

Situația precară, în care ne găsim, trebuia și trebuie încă lămurită în toate detaliile ei, pentru-ca să putem vedea clar în miseria noastră și să alegem mijloacele cele mai eficiente spre schimbarea acestei situațiuni.

Nu discutăm noastră pe principii, ci aranjarea și înțirarea noastră sub stea-

ful unui singur principii trebuie să ne fie pururea înaintea ochilor nostri sufletești.

Un singur principii, isvorit dintr'un scop comun ideal și basat nu pe niște paragrafi inarticulați în legea de naționalități, ci pe fundamentul neresturnabil al existenței noastre factice în această monarchie, ea factor constitutiv, trebuie să ne adune pe toți sub același steag, cu același dor de luptă.

Este timpul, ca să eșim din cercul îngust de principii, în care ne învîrtim de atâtea vreme și să ne avîntăm la un program mai înalt și ideal, conform aspirațiunilor poporului român și demn de ai Romei copii.

Vorbirea deputatului Veselovsky.

Vorbirea deputatului slovac Veselovsky, cu care ne ocupăm azi la alt loc, este, după noțițele ziarelor maghiare, de următorul cuprins:

Maiestatea Sa Regele își esprimase dorința, că și-ar plăcea să vază alegerile dietale, ce au fost în urmă, libere și curate. (Mișcare). Guvernul s'a conformat acestei dorințe, dispunând alegeri curate și libere. El, vorbitorul și soții sei de principii acestei dorințe, și procederii legale a guvernului au să mulțumească, că au putut fi aleși de deputați. (Mișcare. Strigăte din dreapta: Regretabil). Esprimând din cauza aceasta M. Sale cel mai adânc devotament, nu pot ca să nu exprim mulțumita și guvernului...

Rakovsky (întrerupend). Guvernul a avut datorința aceasta.

Veselovsky: Da, a avut datorința, cu atât mai mult, că până acum în Ungaria-nordică nu putea fi nici vorbă de alegeri libere.

Presidentul: Sânt silit se observ, oă libertatea și curățenia alegerilor n'au fost păstrate grație vre-unui ordin regal. (Aprobări și éjenerii la adresa presidentului), ci au fost urmarea unei dispozițiuni legale, care stă mai presus de voința individuală a cuiva, fie această chiar cea mai înaltă în stat. (Aprobări).

Veselovsky: Recomandă în atenția guvernului persecuțiile ce urmează acum în părțile nordice.

Rakovsky: Așa e!

Veselovsky: Răspuns la mesajul regal nu am înaintat din cauza numărului nostru modest.

Strigăte: Cine și câți sânteiți?

Veselovsky: Sântem deputați patru Slovaci și un Sărb. (Sgomot și întreruperi). Noi am aflat de bine a ne espune principiiile și punctul nostru de vedere acum la desbaterea asupra bugetului.

Sântem aderenți ai unității, integrității și independenței patriei noastre. Cum înțelegem aceasta o să explic. Avem o oare-care independență. Dacă ar urma vremea de a putea avea o deplină independență, s'o creșm! Până-ce relațiunile nu permit însă aceasta, să stăm pe bazele create de Deák Ferencz. Reconoștem și ne însușim principii unității politice a poporului ungar. Respectând egala îndreptățire, Maghiarilor li-se compete supremația și aprobăm, ca în legislație și la judecătoriile superioare, limba să fie cea maghiară. La comune însă, în orașe și la comitat, în congregațiuni și la judecătoriile inferioare, în școală până la universitate și în biserică noi naționalitățile pe temeiul dreptului dumnezeesc și natural, cerem ca să putem folosi limba maternă. Prețindem aceasta pe baza legii de naționalități, art. XLIV. dela 1868. Naționalitățile nu pot fi despoiate de limba lor. Dacă se face aceasta, înseamnă n micirea lor. Așa se explică emigrarea Slovacilor (sgomot). Slovacii își iubesc patria, dar' disprețul cu care sânt tratați... (sgomot).

Presidentul: Roagă pe orator să nu folosească cuvinte, cari ar da a înțelegere, că în patria noastră naționalitățile sânt prigonite.

Veselovsky: E fapt, că în America poporul slovac are liberă exerciere a limbii sale. Acolo Slovacii au libertate. Dovadă școalele, bisericile și organizația lor...

Rakovsky: Da, cu bani rusești. (Așa e, în stânga extremă).

Veselovsky: În adunările comitatense limba slovacă e oprită. (Sgomot). Esecutarea legii de naționalitate ar fi de mare folos pentru populațiune. Prețindem esecutarea legii, oredem oă facem folos patriei.

După aceste Veselovsky își desvoaltă păreriile asupra chestiei economice, a dreptului electoral și altor chestii din viața de stat, declarând în urmă, că nu primește proiectul de buget, din cauză oă pentru scopurile culturale ale naționalităților nu este nimic preliminar.

Centenarul lui Eliade Rădulescu.

Din discursurile, ce s'au rostit la sărbările centenarului lui Eliade Rădulescu, reproducem frumoasa vorbire a dlui G. Adamescu, secretarul general al ministerului instrucțiunii publice, în care se schițează cu deosebire activitatea literară și culturală a lui Eliade.

Etă această vorbire:

Domnilor!

Ministerul instrucțiunii se asociază la această frumoasă sărbare, aducând omagiile sale memoriei lui Ioan Eliade Rădulescu, ca unuia din cei dintâi profesori în țeara românească, ca unuia din membrii eforiei (pe vremea când această instituție conducea învățământul) ca unuia din primii autori didactici și mai ales ca unui mare luptător pentru răspândirea culturii în popor.

Numele lui Eliade va fi totdeauna legat de istoria culturii și literaturii noastre și ori-cum s'ar judeca în parte scrierile lui, va ave rolul cel mai mare de îndemnător — un rol așa de precumpător, încot este peste puțină a înțelegere mișcarea literară dintre anii 1840—1860 dacă nu cunoaștem viața și faptele lui Eliade.

Dotat cu o agerime de spirit deosebită și cu o neobosită activitate, el — împins de focul patriotismului — privește în toate părțile, știe să pună pe toți la lucru, reușește să facă un început vrednic acolo unde nu era decât intunec și unde nimeni altul nu credea pe atunci că este teren de isbândă.

Profesor, în vremuri când disprețul acoperea această ocupațiune, când nimeni din cei mari nu se interesa de școală și puținii înțelegeau prețul învățării, Eliade știe să înalzească pe puținii sei elevi până a-i face capabili de minuni de silință și de devotament și crează dintr'înși tot atâți agenți pentru răspândirea învățării și tot atâți preoți pentru cultul sacru al patriotismului.

Autor de cărți didactice, el crează la noi totul în această privință: gramatică, istorie, geometrie, aritmetică.

Ziarist, el întemeie prima foaie politică «Curierul român», și prima revistă literară «Curierul de ambe sexe».

Literator, el compuse poezii lirice și epice, satire și fabule.

Critic, el fu acela care găsi cuvântul just pentru o sumă din scrierilor nostri cei mari și care le dete primele încurajări. Când Bolintineanu publică «O fată întră de patul morții», Eliade îi apreciează calitățile și preveste oă începătorul va produce opere demne de un secol mai fericit. Pentru Alexandrescu, pentru Băloescu, pentru Costache Rosetti, și a. f. al. acela care atrase atenția asupra lor.

Doritor de a și ridica patria și neamul, el întreprinde o mare operă: traducerea autorilor străini, începând cu cei vechi și trecând la moderni; cu darul lui de a convinge și de a propaga ideile frumoase, el și se grupeze în jurul seu un însemnat număr de tineri cari intrară în luptă și în scurtă vreme o întregă bibliotecă de acest fel eș de sub teascurile tipografurilor, mai ales din tipografia lui Eliade.

Intemeind cu câțiva alți patrioți societatea filarmonică, el luă direcțiunea teatrului și a conservatorului de muzică și declamăte. A fost o adevărată sărbătoare ziua când s'a inaugurat acest teatru și când Eliade a rostit acel neuitat discurs despre însemnătatea acestei mișcări pentru progresul țării și când mai ales a apărut pe actori, numindu-i slujbași ai statului pentru formarea bunelor obiceiuri și a limbei naționale.

In acest complex de activitate se poate pricepe personalitatea lui Eliade. Și când ne vom gândi și la rolul lui în diferitele mișcări politice — despre care nu am spus nici un cuvânt — se va vedea că de estraordinară și a fost muncă, se va înțelegere cum atâția ani a fost un centru de atracțiune pentru toți cari se devotau științei, literaturii, artei, binelui public...

Dar' mai este un lucru și mai important, asupra căruia ași dori să insist și care, după a mea părere, face să iasă

și mai în relief figura lui Eliade Rădulescu. Când studiezi activitatea lui, vezi că nu te mărginești a zice: a lucrat mult într'o epocă în care nu exista nimic și a fost «începătorul»... ci în o sumă de împrejurări el a găsit nota cea mai justă, notă care azi, după ani și ani de frământări și de discuții, ne apare firească. Când vom însemna că el pe la 1827—1830 a dat soluțiunea unor chestiuni cari au preocupat și preocupă încă spiritul cercetărilor, ne vom convinge că Eliade a fost o minte de o claritate excepțională. Va fi destul să citez păreriile lui în privința termenilor tehnici și în privința ortografiei.

Ca să poată exista literatură și știință, trebuie să ai o limbă literară și o limbă științifică. Aceste aparate nu existau la începutul secolului în momentul când Eliade se hotărăște să se facă profesor și scriitor. Ce fel să fie limba în care să se scrie știința? Ce termeni să întrebuințezi pentru mulțimea noțiunilor pe care și le dă matematica, gramatica, filosofia, fizica, geografia...? Eliade răspunde, în aceea epocă depărtată, pe la 1827—1830, și răspunde just: să adoptăm terminologia limbilor romanice. Și așa s'a făcut... Și de aceea a părut atât de ridiculă încercarea cu mult mai târzie a unui literat care voia să alcătuiască întregul aparat al terminologiei noastre științifice din cuvintele ce se af au din vechi în limbă... Când Eliade ziseese odată pe românește «filosofie», nu se mai putea zice «ciemient»; când el ziseese «introduciune», nu se mai putea zice «cădere limbământală», ș. a. m. d.

Aceiași justă și a are el și în privința ortografiei. S'ar pare un paradox — având în vedere sistema ortografică din urmă a lui Eliade — s'ar părea un paradox de a zice că Eliade este părintele fonetismului român. Și totuși așa sânt principiiile lui dela 1827:

«Fiecare limbă își are ortografia sa și aceea a stăut mai norocită care s'a supus la mai puține reguli»...

«Pentru-ce să nu scriem după cum pronunțăm, când scriem pentru cei ce trăesc, ear' nu pentru cei morți? Romani, strămoșii nostri, scriau după cum pronunțau Ciceron, Virgiliu și ceialalți autori nu au scris faptele lor pentru Romanii ce au trăit pe vremea lui Romul și Brut, ci pentru contemporanii sei. Asemenea și noi nu scriem pentru strămoșii nostri pe cari și-a adus marele Traian aci, ci pentru contemporanii nostri și nu trebuie să-i căsnim, să-i muncim atâtea până să ne înțelegă și să le luăm dreptul de a și scrie limba, rămânând pe seama numai celor ce știu latinește și celor ce în toată viața lor vor sta cu dovezii în mână».

Etă dovezi despre claritatea de concepție a lui Eliade.

Așa a știut el să stabilească atunci la 1827 adevăruri netăgăduite azi.

Om mare, spirit clar, de o activitate fenomenală — așa ne apare Eliade în opera ce ne-a lăsat și de aceea sărbarea de azi, pe deplin justificată, este o dovadă că noi îi înțelegem și și prețuim.

Faptul că sărbarea centenarului este datorită inițiativei private și că ministerul a avut numai să și dea concursul, este foarte îmbucurător, căci arată oă în spiritul public stă adinc convingerea oă eroii trecutului nostru trebuie sărbătoriți și că Eliade este unul din frunții cari au pus temelile României moderne.

E o sfântă datorie aceasta ca fiecare generație să și însușească opera generațiilor trecute pentru ca astfel progresul să se desăvârșească. Așa s'a făcut în cursul vremurilor, precum ne arată cea vechie sărbătoare dela Grecii în care se trecea făcila aprinsă din templu dela om la om și fiecare ținea de a sa datorie ca s'o treacă nestinsă la urmașul seu.

La

Abonament lunar

pentru

Februarie st. vechiu

Invită

Administrația ziarului «TRIBUNA».

Revista estera.

Serbia.

Scuipina continuă dezbaterile proiectului de lege comunală. Când a fost vorba de votarea paragrafului, care dă guvernului dreptul de a dizolva prin reprezentantul sau consiliul comunal în caz de debateri viforoase, s'au produs prin o parte a deputaților scene furtivoase, cari au silit pe president să suspende ședința.

Foile partidului liberal protestează contra ordinului secret adresat oficerilor, după care frații reginei au să fie onorați ca membri ai casei regeste.

Anglia și Transvaalul.

Ziarul »Dail Maily« crede a ști, că primul ministru olandez Kuypers nu părăsește speranțele pentru încheierea păcii. El va prezenta din nou alte propuneri.

După o telegramă din Haga, Kuypers a conferit azi dimineață îndelung cu regina Wilhelmina.

»Daily Telegraph« zice deasemenea, că Kuypers pregătește o nouă notă către Anglia, notă care va avea spriginul câtorva puteri.

In camera olandeză a declarat ministrul de externe la o întrebare, ce i s'a adresat, că nu poate comunica încă cuprinsul notei adresate guvernului englez.

Ministrul englez de război a convocat noue trupe de miliție pentru serviciul activ.

Foile engleze făcără mare cas din oferta »generalului bur« Vilonel, care se deobligase să angajeze 1500 Buri contra celor-oare luptă pentru independență. După cum s'a dovedit, omul acesta a fost »general-wetsagent«, un fel de avocat de a treia mână, care dovedit ca trădător a fost condamnat la muncă silnică, dar a scăpat la Englezi.

Prim-ministrul Selandei-nouă (Australia) amenință guvernul englez, că dacă acesta nu va procura carnea pentru armata din Africa-de-sud dela Australieni, acestia nu vor mai da ajutor Angliei. Slab entuziasm.

China.

Primind pe soțiile ministrilor străini, împărăteasa a spus că asediul legațiilor este o teribilă greșală, pe care o regretă mult și a adăugat, că China dorește să ese din izolarea ei de până acum și să-și apropieze civilizația europeană.

Intre China și Coreea a izbucnit un conflict de graniță provocat de trupe chineze, cari au invadat pe teritor coreean.

Știri mărunte.

Munteșii din cerul Porței se se numească o comisie mixtă, competentă, pentru regularea chestiunii hotarelor dintre Turcia și Muntenegru.

Convenția dintre guvernul egiptean și compania canalului de Suez a fost semnată. Compania obține și acum scutire de taxe vamale, ear portul de comerț Port-Said va fi declarat porto-franc.

Din Petersburg se telegrafează, că Tarul a fixat pentru jumătatea lunii Iunie, anul curent, visita ce trebuie să-i facă Loubet, președintele republicii franceze.

Cronica zilei.

Sibiu, 5 Februarie n. 1902

Monarhul în Budapesta. Majestatea Sa monarhul a sosit azi, în 5 Februarie n. în Budapesta. În 11 Februarie se va da un bal de curte în palatul din Budapesta.

Invitare. Ne luăm voie a invita pe stimabili membri din direcțiunea »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« la ședința direcțiunii, ce se va ține sâmbătă în 8 Februarie n. a. la orele 6 seara în localul »Reuniunii socialilor români din Sibiu« (strada Bruckenthal nr. 17, etajul). Sibiu, 5 Febr. n. 1902. Pantaleon Lucuța, director. V. Tordășianu, secr.

Producțiunea publică a »Reuniunii socialilor români din Sibiu«, despre care luasem act în un număr anterior — precum aflăm, se va ține Duminecă la 16 Februarie n. c. în sala cea mare dela »Gesellschaftshaus«. La această producțiune, ce va fi împreună cu cântări, declamațiuni și jocuri-au promis binevoitorul concurs stimabilele doșoare: *Olivia Bardosi*, *Leoni Cuntan* și *Gemi Simonescu*. Programul îl vom da în un număr proxim.

Neolog. Corpul învățătoresc dela școala română gr.-or. din Reginari, pătuns de adâncă durere aduce la cunoștința tuturor colegilor, amicilor și cunoștințelor dureroasa pierdere a neuitatului lor coleg *Alăman Galea*, cleric absolut și învățător, membru al mai multor corporațiuni și reuniuni, care după scurte și grele suferințe, împărțit cu sf. taine a adormit în domnul Marți, în 22 Ianuarie (4 Februarie a. c., la 1 oră din noapte, în al 36-lea an al vieții și în al 14-lea an al serviciului său ca învățător, lăsând în urmă pe neconsolata sa mamă, Rămășițele pământești ale neuitatului decedat, se vor așeza spre odihna de vezi Joi în 24 Ianuarie (6 Februarie) la orele 12 din zi în cimitierul din Reginari. Fle-i odihna ușoară și memoria binecuvântată! *Corpul învățătoresc.*

Studentii români la congresul istoric din Roma. Precum aflăm din tr'o foaie din România, studenții universitari se vor întruni zilele acestea pentru a discuta în privința participării lor la marele congres istoric, ce se va ține la Roma în cursul primăverii anului curent.

Printz premiat. Ziarul grecesc »Empros« spune, că al treilea fiu al regelui Graciei, prințul *Nicolae*, a primit primul premiu, la concursul universitar, pentru comedia sa intitulată »Reformatorii«, prezentată sub pseudonim.

Zăpadă mare în Turin. Să vestește, că în Turin a căzut atâta zăpadă, încât a rupt aproape de tot firele telegrafice. Circulația trenurilor este suspendată. Usinele electrice nu mai pot să lucreze din cauză, că s'au rupt firele purtătoare ale curentului. Nici odată nu s'a văzut atâta zăpadă.

Clubul Ungurilor la Paris dizolvat. În urma scandalurilor Ungurilor la Paris, clubul lor de acolo a fost definitiv dizolvat. Fondul societății de aproape 60 mii de franci era depus la două bănci din Budapesta. Internaționalii vor înființa o societate nouă, în care standardul unguresc nu va fi tolerat. — Eată o lecție infernăntărilor creștine și sânge unguresc. Ajunge tot mai mult să-i cunoască lumea cultă și civilizată.

A cui e Marea-Neagră? »Novoje Vremja« ridică din nou chestiunea Mării-Negre. Organul rusesc cere, că ori să fie liberă intrarea tuturor vaselor de război prin Dardanele, ori Rusia trebuie să lucreze astfel, ca această mare să fie închisă pentru toți, rămânând un simplu lac interior rusesc. Reclamațiunile acestea par a porni din grija ce-i inspiră Rusiei noșle căi ferate proiectate în Asia-mică și cari o pun într'o condiție de inferioritate față de Turcia, care va pute cu înlesnire să grămădească atâtea trupe în orice punct și în scurt timp, încât ea nu se va pute mișca.

Din Ovreică călugăriță. Cetișem zilele trecute în foi din România, că Ovreica *Peisa Leibovici* din Iași înaintase o rugare metropolitului Moldovei, să-i concedă încredințarea și totodată să o ia în vreo mânășire. Precum aflăm acum metropolitul a satisfăcut rugării. *Peisa Leibovici* în botex a primit numele *Ana*. A fost dăruită cu întreg ornatul bisericesc și cu bogate daruri de rufărie.

Catastrofă în mină. Ni-se anunță, că în Ocna-Petrla din Petroșeni a produs explozie un felinar, care funcționa fără sîrmă de siguranță. Șapte mineri au ars, ear' alți doi au fost grav răniți.

»Organizarea Valahilor«. Din Nagy-Szent-Mik ós se depeșează următoarele foile române: Dela alegerile distale încoace Români din comunele de pe aici se mișcă și la alegerile comunale forțază candidații români la postul de primar. În Sarafalva fisolgăbirul n'a vrut să iese la cunoștință despre candidatul român. Din pricina aceasta Români au devenit agresivi, așa că a trebuit să intervină gendarmeria. Un Român a fost grav rănit la cap. Alegerile în satele române au fost aminate.

Centenarul lui Victor Hugo. Liga internațională a păcii a hotărât să sărbătorească centenarul marelui poet și scriitor *Victor Hugo*, principalul inițiator al înființării ei, convocând la un mare banchet democratic al societății politice, literare și artistice din toată lumea.

O casă de joc în insula Corfu. Se comunică din Atena, că o societate europeană a oferit guvernului grecesc o mare sumă de bani pentru a-și da voie să înființeze în insula Corfu o casă de joc, după modelul celeia dela Monte Carlo. Tratatulele continuă. Societatea voia să cumpere vila Achilleion, fostă proprietate a repausatei împărătese Elisabeta a Austriei, însă pozițiunea nu e favorabilă.

Jidovi — consilieri de curte. După-cum este informat ziarul »Alkotmány« prim ministrul *Székely Kálmán* va propune Monarhului numirea a patru Jidovi de consilieri de curte. Evreii luați în combinație pentru această di-guitate sînt *Chorin Ferencz*, *Kohner Zsigmond*, *Beck*, *Nándor* și *Vésszi Weiss Izsef*.

Partidule lui Alexiu Pop, fost advocat în Cluj, sînt rugate, ca pentru preluarea actelor, eventual pentru alte dispozițiuni să se adreseze către advocatul *Dr. Georgiu Ilea* în Cluj (Deák Ferencz u. nr. 18), ca către curatorul numit.

Știri mărunte. Marchiza de Cassibile a fost arestată împreună cu doi preoți, cari o însoțeau. Marchiza e invinuită, că a falsificat testamentul bărbatului său. Preoții știau faptul, ajungînd însă la ceartă cu ea, ei au denunțat-o.

Trei săteni și o femeie din comuna Dumbrăveni (România) au fost atacați în drum de o haită de lupi. Abia au scăpat, dar' au fost răniți.

Sâmbătă seara va avea loc la palatul din București al doilea bal de curte, pentru care s'au lansat 500 de invitații.

Știri economice, comere. industr. jurid.

Armăsarii comitatului Sibiu. Dela comisiunea comitatensă pentru prăsierea de cai se face cunoscut, că pentru anul curent sînt plasați armăsari de prăsilă: la Alpiņa cinci armăsari (toți cinci cu taxa de câte 4 cor.), la Brad doi armăsari (taxa 4 cor.), la Hosman doi armăsari (taxa 6 cor.), la Șura-mică doi armăsari (taxa 4 cor.), la Marpod patru armăsari (taxa 4 cor.), la Apoldul-superior (Apoldul-mare) trei armăsari (taxa 4 cor.), la Sibiu cinci armăsari (taxa: trei câte 4 cor. unul 6 coroane, unul 20 coroane — armăsarul »Csat-lós« —), Șelimbér doi armăsari (taxa . . cor.), Săsciori doi armăsari (taxa . . cor.), Sebeșul-săseș doi armăsari (taxa 6 coroane și unul 2 coroane), Noerich trei armăsari (taxa 4 coroane unul 6 cor.), Vurpăr trei armăsari (taxa 4 coroane), Jina trei armăsari (taxa 2 coroane), și Gârbova doi armăsari (taxa 4 coroane).

CertIFICATELE DE VITE.

Certificatele de vite sînt documente publice, cari adevereșe proprietatea vitelor însemnate pe aceea, precum și locul (țirgul) unde se mână vitele respective.

Cu începutul anului 1901 s'au pus în circulațiune certificate noue, timbrate cu 4, 12 și 20 bani, în locul celor vechi de 3 și 5 cruceri. Certificatele provăzute cu timbru de 4 bani se pot folosi numai la oi, capre și rimători, cele cu timbru de 12 bani la cai, asini și vite cornute mai tinere ca de doi ani, ear cele de 20 bani se pot folosi la cai, asini și vite cornute trecute peste vîrsta de doi ani.

Taxele pentru estradarea certificatelor nu s'au schimbat, ci rămân tot cele de mai înainte. Astfel pentru estradarea ori-cărui certificat, fie în acela ori-și câte vite, se încasează o taxă de 10 bani, pentru petrecerea proprietății de vită (țirg) 6 bani, ear' pentru înnoirea certificatului, constatarea sănătății și indicarea noului loc de minat 4 bani.

Certificatele noue de vite se deosebesc de cele vechi prin aceea, că în partea din sus e însemnată specia (soiul) de vite, pentru cari se poate întrebuița, ear' pe partea de delături și în dos sînt fixate prețurile, ce trebuie solvite cu privilegiul estradării acestora.

Fiecare vită, care trece în stăpînirea unui proprietar, trebuie provăzută cu certificat, cu acesta mai trebuie provăzută și vită chiar și în cazul acela, când se strămută cu locuința mai departe dintr'un loc într'altul.

În cazul acesta proprietarul trebuie să se provadă cu astfel de certificate, cari adevereșe proprietatea lui asupra vitelor precum și starea lor sanitară, adecă că locul de unde le mână nu este molipsit de boală epidemică. În asemenea cazuri proprietarul mai poate mână vitele și numai cu un astfel de certificat, pe care numai în dos e însemnată proprietatea lui.

Caii de miliție rînduți ca neapți pentru serviciul militar, sau cedați pe un timp anumit unor economi, pot fi provăzuți și numai cu o adevărîță dela ofiul respectiv militar, ear' oșii destinați pentru sport (alergări) trebuie provăzuți cu o adevărîță dela reuniunea de cai respectivă.

La pășunat, cărăușii și la alte lucruri economice, cari se săvîrșesc în comitatul, unde locuiește și proprietarul respectiv, vitele se pot mână și fără de certificat. Pe tren sau corabie însă, la tot cazul vitele mănate trebuie să fie provăzute cu certificat.

Rubricile certificatelor de vite totdeauna trebuie umplute cu punctualitate, ear' descrierea vitei trebuie să se facă în acelaș astfel, că din aceea să se poată constata totdeauna în regulă identitatea vitei și locul, unde aceea se mână. Locul destinat pentru descrierea vitei nu este permis a se folosi pentru alte însemnări, ca cum ar fi de pildă (suspîn).

Fiecare proprietar e obligat de a preda certificatul de pe vită, care nu o mai are în proprietatea sa, sau căruia i-a expirat valoarea — purtătorului respectiv de catastru.

În cazuri de aceea, când oare-care proprietar de vite și-a pierdut certificatul, trebuie să înștiințeze pe primăria comunală respectivă, unde i s'a estradat acela, și care apoi pe baza înștiințării făcute pornește cercetare pentru nimicierea actului pierdut.

Higiiena sau cartea sănătății, manual pentru școalele populare, de Dr. St. Erdélyi, medic în Orăștie. Blaj, 1900. Preț 30 bani.

»Clipe de Repaus«. Volumul anunțat săptămânile trecute »Clipe de Repaus« de *Sorocovă*, a apărut zilele acestea. Autorul volumului elegant, »Sorocovă« este bine cunoscut publicului și aceasta eschizăgie destulă pentru valoarea conținutului. De vînzare la tipografia A. Mușegan, Brașov. Preț 2 coroane plus 20 de bani porto.

»Scrisori către plugari de Constantin Sandu«, diplomat al școlii de agricultură dela Herăstrău.

Este o broșură a bibliotecii populare a administrației domeniului coroanei a edat până acum 19 broșuri pentru țărani, de cuprins mai cu seamă economic. »Scrisori către plugari« este broșura sau cărticica a XIX-a și e împodobită cu portretele MM. LL. Regele și Regina și cu mai multe ilustrații în text.

Cărticica cuprinde mai multe capitole economice, instructive, d. e. Pluguri. — Arături. — Grape. — Sămînțul. — Despre fînațe etc., scrise toate în limbaj ușor, popular.

Romanțe și cîntece de Heine. Traducere în versuri de St. O. Iosif. București, edit. libr. H. Steinberg. Preț 2 lei.

O nouă carte de contabilitate. A eșit de sub tipar broșura »Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă«, de I. C. Panțu, profesor la școala comercială superioară din Brașov. Cartea aceasta, scrisă într'un limbaj cât se poate mai ușor, este menită a lăși cunoștințele de contabilitate dina poporul nostru. Purcînd micșesele practice autorul stabilește regulile de lipsă și principiile contabilității, făcînd un curs complet al acestei științe, astfel că ori-cine are interes se poate iniția cu ușurință în contabilitate. Recomandăm această carte cu deosebire învățătorilor, preoților, comercianților precum și tuturor, cari stau în legătură cu băncile noastre. Cartea se estinde pe 14 coale de tip. 8° mare I—VIII—213 pag. Preț este 2 cor. + porto postal 20 bani. Se poate procura dela librăria archidieceșană din Sibiu, dela tipografia A. Mușeganu, librăria N. I. Ciurcu în Brașov și dela librăria seminarului gr. cat. din Blaj.

»Statistica practică sau regule și exemple pentru tot felul de epistole, petițiuni, acte și documente de I. E. Negrușiu«. Ed. III. Sibiu. Tip. W. Krafft. Preț 80 bani.

Ceea-ce ridică îndeosebi valoarea manualului sînt împărțirea metodică, priceperea de dascăl încărînt în munca pe terenul acesta dovedită cu acest privilegiu și exemplele luate tot din scriitorii nostri de seamă. Cartea are aprobarea ministerială și e introdusă la toate gimnaziile noastre, o nouă dovadă, că apasiția ei a satisfăcut dela început o necesitate adânc simțită.

»Legiunea țării noastre«. Cunoștințe de drept constituțional. De Dr. Victor Onișor. Atragem atențiunea asupra acestei cărți, a cărei lipsă s'a simțit la noi.

Preț 1 cor., se capătă la autorul în Bistrița (Beszterce).

Călușua țeranului sau cartea absolutului școlii primare de ambele sexe. Intocmită de C. Dimitriu, învăț. Giurgiu. Tip. Nic. Pandulescu 1901. Preț 1 leu. Opul cuprinde o mulțime de sfaturi pentru țeranul român.

Poesii de Maria Cuntan. Orăștie, 1091.

Sosiți în Sibiu.

La 5 Februarie n. 1902.

Hotel »Impăratul Romanilor«: Imecs, primpr. Cincu-mare; Brana, compt. Poiana; Dr. König, adv. Budapesta; Popovici și fam., com. Hajeg; Gălcă, com. Căneni; Fleisig, com. Făgăraș.

Hotel »Meller«: Kovács, propr. Petroșeni; Schwarz, funcț. Mediaș; Pușcaș, măsar, Gy. Ditro; Döring, com. Viena; Kuhn, com. B. pestă.

Hotel »Mihail«: Sasu, com. Rășinari; Șofron; Bistrița; Toplicean, pantofar, Szöcs, măcel. Radnot; Rațiu, văps. Bandu-de-Câmpie.

Teatru orașeneso în Sibiu.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Joi, 6 Febr.

Osp. I. cânt. de operete Fischer-Frey.

»Der Obersteiger« operetă în 3 acte de Carol Zeller.

Începutul la 7 ore seara.

Pentru redacție și editură responsabil: George Mohan.

Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Santalul Egger

intrece cu puterea lui vindecătoare mijloacele din străinătate.

E un mijloc probat, recomandat de medici

la boalele beșice și ale țevii și în toate acele cazuri, în cari medicii recomandă uleiul Santal, copaivă sau cubeba.

SANTAL EGGER

de o eficacitate surprinzătoare la boalele tineretelor. din cauza că conține uleiul curat Santal din India oștică. Si medicii îl apreciază, recomandându-l.

Prețul unei sticle 3 cor. În provincie se trimite după anticiparea banilor cu cor. 3.40.

Numai cel-ce are marca de apărare, care e compusă din un cap de tigră, e veritabil.

Se capătă în mai toate farmaciile.

Depozitul principal „Nádor gyógyszerár”. Budapesta, VI., Váci-körút 17.

84 1-30

Premiat cu diplomă de onoare și cu medalia de aur la expozițiile igienice din Cairo (1895, și Londra (1896).

Un mijloc extern experimentat de capacități medicale și folosit în spitale mai mari cu succes excelent este

SPIRTUL DE REUMATISM,

sigur și de o eficacitate foarte grabnică contra podragei, reumatismului, ischias etc.

Puterea lui e surprinzătoare, făcând de multe-ori să înceteze total și cele mai învechite dureri de podagră și reumă numai după câteva frecături.

Prețul unui flacon cu îndrumarea de folosință 1 cor., unul mai mare 2 cor. 40 bani.

Cremă de garoafe contra pipingenilor și tuturor necurăte-niilor de pe pielea feții și a mânilor. Mijloc preferit în cercurile înalte. Prețul 1 cor.

Pudră de garoafe, dată și finetă. Se află de culoare albă, trandafir și crème. O cutie 1 coroană.

Praf de garoafe pentru dinți pentru ținerea în stare bună a dinților și a gingiilor. Desinfecțiază gura, dă dinților o albeață orbitoare. O cutie 80 bani, o perie de dinți 1 coroană.

Săpun de garoafe. Cel mai fin săpun de toaletă, cu un miros deosebit de plăcut. O bucată 80 bani.

Elixir de păr, împedecă cu siguranță căderea părului, chelia și formarea mătreței. Prețul unui flacon 3 cor.

Se capătă în mai toate farmaciile.

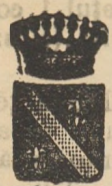
Cu ramburs sau pe lângă anticiparea banilor trimite producătorul lor

WIDDER GYULA,

farmacist, Sátorajauhely.

Depozite principale în Budapesta la farmacia lui Iosif Török, Király-utca nr. 12 și la „Nádor gyógyszerár” a lui Egger, Váci-körút nr. 17.

În Sibiu se capătă la I. C. Molnár, Gottlieb Heinrich, E. Rummel, în Sebeșul săsesc la Lud. Binder, în Orăștie la Iosif Graffius, în Mediaș la Iosif Oberth, în Cohalm la E. V. Melas.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE, PROMONTOR.

Descrierea Ardealului.

Cine voaște să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, patria lui Horia și Lanou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Teara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murăgului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate siarele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română”, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Di Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicație unei trebuințe ce într'adevăr se simțea la noi. Sperăm, că publicații cețor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

Librăria W. Krafft.

Concurs.

La subscribul află aplicare cu 1 Martie un tiner versat în afacerile notariale ca adjunct. Ca remunerație va primi lunar 24 coroane, vipt și cuartir și venitul dela evidenția dărei de pământ care aduce lunar circa 4 cor.

87 2-2

Ioan Halalaj,
notar cercual în Săsciori (Szászsebes)
cercul Szász-Sebeș.

Econoamă.

Pentru casa unui preot dela țeară se caută o femeie între 25-35 ani, bună econoamă, care să se priceapă în ale bucătăriei, grijei casei, curții și grădinei. Să așteaptă, ca să știe ceti și scrie. Femei vânduve, fără copii, pot să-și asigure viitorul, conform purtării, ce vor avé. Ofertele, cari să cuprindă condițiunile și fotografia persoanei, să se adreseze la administrația acestei foi, de unde le va lua cel interesat. 40 2-3

Pentru fotografii, cari să vor retrimite, să asigură completă discrețiune.

De vânzare.

Casa de sub nr. 7 din strada Rosenfeld se vinde din mână liberă. Informațiuni se dau în strada Poplăci nr. 11.
31 3-3

Franzbranntwein-ul

BRÁZAY

cel mai răspândit

și mai neeseptionabil mijloc de cură în casă.

Se expediază dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körút nr. 23.

Mijloc pentru curățirea dinților. Spălându-și omul cel puțin de 3-ori pe zi gura — dacă se poate și 5-6 ori — cu apă stătută, în care se pune pe jumătate Franzbranntwein de-al lui Brázay, se țin gura și dinții curați și aceștia stănt ferți de stricare. 2 26-52

Ferți-vé de imitațiuni.

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 40 bani.

Se află de vânzare la:

Librăria W. Krafft.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia”

soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

al

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu”

cuprinzând

unele date dela întemeierea ei până la 31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 coroană, cu porte postal 1 coroană 20 bani.

Doi mari Metropoliti ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și
Alexandra Sterca Șulățiu.

— Portrete frumoase. —

Luate la Viena, în fototipie, fiecare separat pe hârtie fină de carton; sânt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni, Sibiu.

Pentru țigar responsabil Iosif Marchall.

Din editura „Tipografie”, soc. pe acții în Sibiu.

- Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri cor. — 30
- Art. de lege XXI și XXIII ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară — 50
- Art. de lege XXII ex. 1886. Despre comune — 80
- Aluășu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare” — 1.—
- Brote Eugen, Ținerea vitelor — 24
- Trifoiul — 30
- Costan T., Aur, novelă — 40
- Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata — 32
- E'ers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur — 1.00
- Indreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți — 1.60
- Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri — 20
- Nordau Max, Naționalitatea, studiu — 40
- Reprivire din Paradoxe sociologice — 40
- Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII din 1886) — 10
- Russu-Sirianu I., Moara din vale, 8 novele — 1.40
- Simtion T., Păcate Domnești, novelă orig. — 60
- Simu R., Monografia comunei Orlat — 50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Ilustrații românești

Cărți postale

ilustrații românești

„.....toate 'n tot
Frumoase cât ea nici nu pot
Mai frumoase să-mi socot —
Cu mințea mea”

in peste 20 variante,

care de care

mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată

la

„Tipografia”,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăci nr. 16.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.

Din editura „Tipografie”, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei”.

1. Pădureanca. Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 6 bani.
4. Pipéruș Pătra. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, călător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcișorul. Obiceiurile țaranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Iagnat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndrăstănel. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstém de mamă. Legendă populară din gurile Născăduții. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojona Némceva, tradusă din limba boasă de prof. Dr. Urban Iarrik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turșinii de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldărușa en trei pictoare. Poveste francească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gevrey. Un exemplar 16 bani.
19. Cămpoștea. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un pețitor îndrăstăit. Novelă de Björnsterne Björnson. (1866). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Seapărătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Crălului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoiea. Din fanteziile lui Nicolae Goza. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamei, Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vecinii. Din fanteziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Sgarăciul. Comedie de Melibree. Un exemplar 60 bani.
30. Lumea proșilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Născădușorul. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu”. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spise de aur. Culesse de dascălul Ioan F. Lăsar. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novelă de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Meța. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Deliu. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Meța. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Meța. Un exemplar 20 bani.
40. O partiță în patru. De Antoniu Ghislan soni. Un exemplar 24 bani.
41. Poasacul bun de inimă. Comedie în 5 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoara Al. și Luc. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorii și cei trei feciori. Poveste de Ioan Meța. Un exemplar 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 60 bani.
44. Rusaliu pșcurarul. Poveste de Nicolae Trămbiteanu. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Făreți. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hedeș. Un exemplar 30 bani.
47. O antă de asni. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poezii populare. Cântece bătrânești. Din culegerile lui I. Pop Rotegănu. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.